

Lausunto: Green North Energy Oy:n vihreän vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitos, ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 13.06.2023 § 42

550/11.01.00.06/2023

Valmistelija Ympäristöpäällikkö Saija Kajala 31.5.2023

Dnro VARELY/3171/2023

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyytää Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Green North Energy Oy:n vihreän vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitosta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunto pyydetään 24.7.2023 mennessä.

YVA-ohjelma, sitä koskeva kuulutus sekä muut asiakirjat ovat luettavissa kokonaisuudessaan ympäristöhallinnon verkkosivulla:
www.ymparisto.fi/GreenNorthEnergyNaantaliYVA.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tarkoituksena on varmistaa, että ympäristövaikutukset selvitetään riittävällä tarkkuudella silloin, kun hanke voi aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-menettely toimii myös kanavana, jonka kautta kansalaiset voivat osallistua ja vaikuttaa hankkeiden suunnitteluun. YVA-menettely ei ole lupaprosessi, mutta se toimii myöhemmässä vaiheessa haettavan ympäristöluvan taustatietona. Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen, ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman perustellun päätelmän. YVA-menettelyn päävaiheet ovat arviointiohjelman laatiminen sekä sen perusteella tehtävä varsinainen vaikutustenarviointi, jonka tulokset julkaistaan YVA-selostuksen muodossa.

Asian pääasiallinen sisältö

Green North Energy Oy suunnittelee vihreän vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitoksen rakentamista ja toiminnan käynnistämistä Naantalissa. Tuotantolaitoksen toiminta koostuu vetykaasun ja nestemäisen, vedettömän ammoniakkin valmistuksesta, varastoinnista ja lastauksesta kuljetusyksikköön. Raaka-aineiden ja tuotteiden kuljetukset toteutetaan maa-, raide- tai vesiteitse. Hankkeen tavoitteena on korvata maakaasulla tuotettua ammoniakkia kotimaassa tuotetulla vihreällä ammoniakilla. Toteutuessaan hanke edistää vihreää siirtymää, Suomen energiahuollon omavaraistumista ja huoltovarmuutta.

Hankkeella on kolme toteutusvaihtoehtoa: 0-vaihtoehdossa hanketta ei toteuteta eli suunnittelualueelle ei rakenneta tuotantolaitosta. Vaihtoehdon 1 mukaan alueelle perustetaan vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitos, jossa voidaan tuottaa enintään 45 000 t/a vetyä ja siitä edelleen 210 000 t/a ammoniakkia. Vaihtoehdossa 2 vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitokset ovat eriytetty eri alueille, mutta kapasiteetti pysyy samana.

Hanke sijoittuu teollisuusalueeksi kaavoitetulle alueelle Nesteen säiliöalueen länsipuolelle. Alue on suurimmaksi osaksi vielä rakentamatonta kallioista metsää, joka raivattaisiin ja tasoitettaisiin louhimalla. Hankealueella ei nykytiedon valossa sijaitse suojeltuja alueita, erityisiä luonto- tai kulttuurihistoriallisia kohteita tai virkistyskäytössä olevia alueita. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat teollisuusalueen koillispuolella.

Tuotantolaitoksen ympäristövaikutukset liittyvät vaarallisten kemikaalien valmistukseen, säilytykseen, lastaukseen ja kuljetukseen. Varsinkin niihin liittyvät häiriötilanteet ja onnettomuusriskit arvioidaan tarkasti. Myös liikenteen lisääntymisellä on vaikutuksia lähialueille. Lisäksi toimintaan liittyy muita ympäristönäkökohtia, kuten rakentamisen aikaiset vaikutukset (melu, pöly, vaikutukset maaperään ja luontoon, työllisyysvaikutukset), maisemavaikutukset, sosiaaliset vaikutukset ja vaikutukset muihin alueen toimijoihin.

Hankkeeseen on sovellettava ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaista arviointimenettelyä YVA-lain (252/2017) liitteen 1 kohdan 6 c perusteella (kemianteollisuuden integroitu tuotantolaitos, jossa teollisessa mittakaavassa tuotetaan epäorgaanisia kaasumaisia kemikaaleja). YVA-ohjelmassa esitetään, mitä menetelmiä käyttäen ympäristövaikutuksia arvioidaan ja mikä on vaikutusalue kunkin vaikutusluokan kohdalla.

YVA-menettelyn on suunniteltu valmistuvan vuoden 2024 alussa ja vihreän vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitoksen toiminta on tarkoitus käynnistää vuoden 2026 aikana, kun YVA-, ympäristölupa- ja kemikaaliturvallisuuslupamenettely ovat päättäneet. Hankkeesta vastaava on Green North Energy Oy ja yhteysviranomaisena toimii Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. YVA-konsulttina hankkeessa toimii Ecobio Oy. Lausuntoja ja mielipiteitä nyt julkaistusta YVA-ohjelmasta voi antaa yhteysviranomaiselle kuulutusaikana.

Oheismateriaali: YVA-ohjelma GNE Oy

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Naantalin kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon asiasta:

Hankealueen louhinnan osalta voi tulla kyseeseen maa-aineslain mukaisen luvan tarve alueen toteutuksen laajuudesta ja sen rakentamisen suunnitelmallisuudesta riippuen. Louhitun kiviaineksen murskaaminen edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa. Sekä maa-ainesluvan että murskauksen ympäristöluvan myöntää Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva Naantalin ympäristö- ja rakennuslautakunta. Mikäli otettavan kiviaineksen määrä on vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa, tulee YVA-laki sovellettavaksi myös tältä osin. Maarakentamisen ja siihen vaadittavien lupakäsittelyjen vaatima aika on otettava huomioon hankkeen aikataulutuksessa.

Happamia sulfaattimaita on runsaasti Naantalin alueella. Mm. VE2-alueen läheisyydessä on havaittu viitteitä sulfaattimaiden vaikutuksista. Suositellaan, että ennen rakentamistöitä maaperästä tehdään riittävät tutkimukset

tältä osin.

Laitoksen sammutusvesien johtamisen huolellinen suunnittelu on tarpeen haitallisten ympäristövaikutusten ja onnettomuustilanteiden ennalta ehkäisemiseksi.

Päätös

Ympäristöpäällikön päätösehdotus hyväksyttiin.